

Haftalık Makro Gündem

24 Haziran 2024

Dr. Fulya Gürbüz

fulya.gurbuz@vegaportfoy.com

Finansal ve Makro-Ekonomik Gelişmeler (20-21 Haziran 2024)

Türkiye’de Kurban Bayramı ardından 20-21 Haziran’da haftalık bazda öncü Asya borsaları çoğunlukla düştü, öncü Avrupa, ABD ve Türkiye yükseldi. Haftalık bazda dolar endeksi DXY %0,3 yükseldi, Euro/Dolar %0,1 düştü, Dolar/TL %0,2 arttı. Türkiye’nin 2 yıl vadeli tahvil faizi 31 baz puan düşüşle %42,85’e geriledi, ABD 10 yıl vadeli tahvil faizi 4 baz puan artışla %4,26 oldu. Spot ons altın %0,5 düşüşle 2321 dolar, vadeli Brent petrolün varil fiyatı %3,2 artışla 85,24 dolar oldu. Türkiye’nin 5 yıl vadeli CDS primi 4 baz puan artışla 268 baz puana yükseldi.

Türkiye’de tüketici güven endeksi (eşik 100) Haziranda 78,3 ile aylık %2,7 düştü. Mayısta son 12 ayda bütçe açığı 1,583 trilyon TL’ye geriledi, borç stoku 7,6 trilyon TL’ye yükseldi. 14 Haziran haftasında brüt rezervler 146,5 milyar dolara hafif yükseldi, Bloomberg HT’ye göre swap hariç net rezerv 14,1 milyar dolara yükseldi. Türkiye’de Satınalma Gücü Paritesine göre kişi başına GSYH endeksi (AB27=100) 2023’te yıllık %9 artışla 73’e yükselerek 37 ülkeden 29’ncü oldu. Nisanda Tarım-GFE aylık %1,7’ye hızlandı, Yurt Dışı-ÜFE Mayısta aylık %0,4’e yavaşladı.

İngiltere Merkez Bankası manşet TÜFE’nin %2’ye düşmesiyle politika faizini %5,25’t tuttu; ekonomik aktivitede canlılık, işgücü piyasasında zayıflık ve petrol fiyatında baz etkiyle ikinci yarıda enflasyonun yükseleceğine dikkat çekti.

ABD’de Mayısta konut başlangıçları aylık %5,5, konut satışları %0,7 düştü, Conference Board Öncü Ekonomi Endeksi aylık %0,5 düşüşe yavaşladı.

Haziran PMI tahminlerine göre toplam üretim artışı ABD, Avustralya, Euro Bölgesi, İngiltere ve Japonya’da yavaşladı, Hindistan’da hızlandı. Fiyatlar; Japonya, Hindistan ve İngiltere’de hızlandı; ABD, Avustralya ve Euro Bölgesinde yavaşladı. *Veriler FED ve ECB’nin 3. çeyrekte beklemede kalacağı beklentilerini güçlendirdi.*

21.Haz.24	Günlük Değişim	Haftalık Değişim	Aylık Değişim	21.06.2024
BIST100	0.29%	2.87%	-1.14%	10771.36
BIST30	0.21%	2.96%	-1.72%	11750.03
Dolar/TL	0.01%	0.22%	2.02%	32.848
Euro/TL	-0.18%	0.23%	0.52%	35.160
Euro/Dolar	-0.08%	-0.09%	-1.48%	1.0693
Dolar Endeksi (DXY)	0.22%	0.26%	1.21%	105.83
Gram Altın	-1.42%	-0.30%	-2.08%	2451.58
Ons Altın (spot)	-1.61%	-0.47%	-4.09%	2321.98
Brent Petrol	-0.55%	3.17%	2.85%	85.24
2-yıllık Tahvil Faizi	-0.73%	-0.31%	1.01%	42.85%
ABD 10-yıllık Tahvil Faizi	0.00%	0.04%	-0.15%	4.26%
S&P 500	-0.16%	0.61%	2.69%	5464.62

TAKVİM		Gerçekleşen	Beklenti	Önceki
17.Haz.24	Türkiye	OSD Otomotiv Sektörü Üretimi (May)	131.956 adet; a/a 34,8, y/y %3-3,7	97.877 adet; a/a % -28,4, y/y % -13,2
	Çin	Sanayi Üretimi (May)	y/y %5,6	y/y %6,7
	Çin	Perakende Satışlar (May)	y/y %3,7	y/y %2,3
18.Haz.24	Euro Bölgesi	ZEW Ekonomik Güven Endeksi (Eşik 0) (Haz)	51,3	47
	Euro Bölgesi	Çekirdek TÜFE (Nihai) (May)	y/y %2,9	y/y %2,9
	Euro Bölgesi	TÜFE (Nihai) (May)	a/a %0,2; y/y %2,6	a/a %0,2; y/y %2,6
	ABD	Perakende Satışlar (May)	a/a %0,1; y/y %2,3	a/a %0,2
	ABD	Sanayi Üretimi (May)	a/a %0,9; y/y %0,4	a/a %0,3
19.Haz.24	İngiltere	Çekirdek TÜFE (May)	a/a %0,5; y/y %3,5	a/a %0,3; y/y %3,9
	İngiltere	TÜFE (May)	a/a %0,3; y/y %2	a/a %0,3; y/y %2,3
	ABD	MBA 30-Yıl Vadeli Mortgage Faiz Oranı (14 Haziran)	%6,94	%7,02
	ABD	Mortgage Başvuruları (14 Haziran)	h/h %0,9	h/h %15,6
20.Haz.24	İngiltere	BOE Faiz Kararı	%5,25	%5,25
	Türkiye	Tüketici Güven Endeksi (Haz)	78,3	80,51
	Türkiye	Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi (May) (aylık;12-aylık)	219,4 mlr TL; -1.583,2 mlr TL	-177,8 mlr TL; -1.683,7 mlr TL
	Türkiye	Haftalık Para ve Banka Verileri (14 Haziran)	Brüt Ulusal Rezerv 146,5 mlr \$	Brüt Ulusal Rezerv 146,3 mlr \$
	Euro Bölgesi	Tüketici Güven Endeksi (Eşik 0) (Haz)	-14,0	-13,6
	ABD	İlk İşsizlik Başvuruları (14 Haziran)	238 bin kişi	243 bin kişi
	ABD	EIA Ham Petrol Stok Değişimi (14 Haziran)	-2,547 milyon varil	3,73 milyon varil
21.Haz.24	Türkiye	Tarım Girdi Fiyat Endeksi (Nis)	a/a %1,7; y/y %52,2	a/a %1,2; y/y %49,9
	Türkiye	Yurt Dışı Üretici Fiyat Endeksi (May)	a/a %0,4; y/y %65,5	a/a %1,4; y/y %65,5
	Japonya	Çekirdek TÜFE (May)	%2,5	%2,6
	Japonya	Jibun Bank İmalat ve Hizmet PMI (İlk Tahmin) (Eşik 50) (Haz)	İmalat 50,1, Hizmet 49,8	İmalat 50,4, Hizmet 53,8
	Almanya	HCOB İmalat ve Hizmet PMI (İlk Tahmin) (Eşik 50) (Haz)	İmalat 43,4, Hizmet 53,5	İmalat 45,4, Hizmet 54,2
	Euro Bölgesi	HCOB İmalat ve Hizmet PMI (İlk Tahmin) (Eşik 50) (Haz)	İmalat 45,6, Hizmet 52,6	İmalat 47,3, Hizmet 53,2
	İngiltere	S&P Global İmalat ve Hizmet PMI (İlk Tahmin) (Eşik 50) (Haz)	İmalat 51,4, Hizmet 51,2	İmalat 51,2, Hizmet 52,9
	ABD	S&P Global İmalat ve Hizmet PMI (İlk Tahmin) (Eşik 50) (Haz)	İmalat 51,7, Hizmet 55,1	İmalat 51,3, Hizmet 54,8
	ABD	Mevcut Konut Satışları (May)	a/a % -0,7	a/a % -1,9

Yeni Haftada Veriler Ne Söyleyecek?

24–28 Haziran 2024 haftasında en önemli başlıklardan biri Perşembe açıklanacak TCMB faiz kararı; *mevcut %50 olan 1-haftalık borç verme faiz oranında değişiklik beklemiyoruz*. ABD’de odaklanacağımız veriler: Talep tarafında Çarşamba Mayıs ayı yeni konut satışları, Perşembe Mayıs ayı bekleyen konut satışları ve dayanıklı tüketim malı siparişleri ile fiyat tarafında Cuma FED’in dikkate aldığı çekirdek PCE fiyat endeksi. *Nisanda artan mortgage faizlerinin yukarı çektiği konut fiyatlarına bağlı olarak konut satışları Nisanda sert düşmüştü, Mayısta mortgage faizlerinde hafif gerileme, konut satışlarında ılımlı artışı beraberinde getirebilir.*

Türkiye’de 21 Haziran para ve banka verileri, Haziran ayı SAMEKS, sektörel güven endeksleri, reel kesim güven endeksi, imalat sektörü kapasite kullanımı, ekonomik güven endeksi; Mayıs ayı Hizmet-ÜFE, turist verileri ve nihai dış ticaret istatistikleri; Nisan ayı konut fiyat endeksi ve Mart sonu dış borç stoku takip edilecek. *Nisan-Mayıs’ta ekonomik aktivitede ortalamada yataya yakın bir seyir gözlemliyoruz.*

ABD’de Haziran ayı CB tüketici güven endeksi, 1Ç2024’te GSYH’nin yıllıklandırılmış olarak çeyrek bazda %1,3 büyümesi bekleniyor, 4Ç2024’te %3,4 büyüme kaydedilmişti. *21 Haziran’a ait mortgage faizleri, haftalık mortgage başvuruları ve ham petrol stok değişimleri talep, ilk işsizlik başvuruları ise işgücü pazarına yönelik ipuçları verecek.*

Almanya’de Haziran ayı Ifo iş ortamı endeksi (eşik 0) ve GfK tüketici güven endeksi (eşik 0) açıklanacak. *ECB’nin Hazirandaki faiz indiriminin söz konusu endekslere etkisini anlayacağız.*

TAKVİM			Gerçekleşen	Beklenti	Önceki
24.Haz.24	Türkiye	Sektörel Güven Endeksleri (mevs. arınd.) (Haz)			Hizmet 117,1; Perakende 111,7; İnşaat 88,3
	Türkiye	Reel Kesim Güven Endeksi (mevs. arınd.) (Haz)			102,4
	Türkiye	İmalat Sektörü Kapasite Kullanım Oranı (mevs. arınd.) (Haz)			%76,6
	Almanya	Ifo İş Ortamı Endeksi (Eşik 0) (Haz)		89,7	89,3
25.Haz.24	Türkiye	Konut Fiyat Endeksi (Nis)			a/a %1,2; y/y %52
	Türkiye	Ülkeye Gelen Turist Sayısı (May)			3.611.244 kişi; a/a %33,6
	ABD	Chicago Fed Ulusal Aktivite Endeksi (Eşik 0) (May)			-0,23
	ABD	S&P/Case-Shiller Konut Fiyatı (Nis)			a/a %1,6; y/y %7,4
	ABD	CB Tüketici Güven Endeksi (Eşik 100) (Haz)	100		102
	ABD	API Ham Petrol Stok Değişimi (21 Haziran)			2.264 milyon varil
26.Haz.24	Almanya	GfK Tüketici Güven Endeksi (Eşik 0) (Haz)		-19,8	-20,9
	İngiltere	TÜFE (May)			a/a %0,3; y/y %2,3
	ABD	MBA 30-Yıl Vadeli Mortgage Faiz Oranı (21 Haziran)			%6,94
	ABD	Mortgage Başvuruları (21 Haziran)			h/h %0,9
	ABD	EIA Ham Petrol Stok Değişimi (21 Haziran)			-2.547 milyon varil
	ABD	Yeni Konut Satışları (May)			a/a %-4,7
27.Haz.24	Türkiye	TCMB Politika Faiz Kararı		%50	%50
	Türkiye	Ekonomik Güven Endeksi (Eşik 100) (Haz)			98,2
	Türkiye	Haftalık Para ve Banka Verileri (21 Haziran)			Brüt Ulusl. Rezerv 146,5 mlr \$
	Japonya	Perakende Satışlar (May)		y/y %2	a/a %1,2; y/y %2,4
	Euro Bölgesi	Ekonomik Güven Endeksi (Eşik 100) (Haz)		96,3	96
	ABD	Dayanıklı Tüketim Malı Siparişleri (May)		a/a %0,3	a/a %0,7
	ABD	GSYH 1Ç2024 Büyümesi (ç/ç yıllıklandırılmış) (Nihai)		ç/ç %1,3	ç/ç %3,4
	ABD	GSYH 1Ç2024 Fiyat Endeksi (ç/ç yıllıklandırılmış) (Nihai)		ç/ç %3,1	ç/ç %1,7
	ABD	Çekirdek PCE Fiyat Endeksi (yıllıklandırılmış) (Nihai) (1Ç2024)		%3,6	%2
	ABD	Mal Dış Ticaret Dengesi (May)			-99.41 milyar \$
	ABD	İlk İşsizlik Başvuruları (21 Haziran)		240 bin kişi	238 bin kişi
	ABD	Bekleyen Konut Satışları (May)		y/y %2,5	a/a %-7,7; y/y %-7,4
28.Haz.24	Türkiye	SAMEKS Hizmet ve Sanayi Endeksleri (Haz)			Hizmet 49,8; Sanayi 49,6
	Türkiye	Dış Ticaret İstatistikleri (May)		İhr.24,1 mlr \$, İth.30,6 mlr \$	İhr.19,3 mlr \$, İth.29,1 mlr \$
	Türkiye	Hizmet Üretici Fiyat Endeksi (May)			a/a %4,8; y/y %87,1
	Türkiye	Dış Borç (1Ç2024)			499,9 milyar \$
	İngiltere	GSYH 1Ç2024 Büyümesi (Nihai)		ç/ç %0,6; y/y %0,2	ç/ç %-0,3; y/y %-0,2
	ABD	Çekirdek PCE Fiyat Endeksi (May)		a/a %0,1; y/y %2,6	a/a %0,2; y/y %2,8

Yakın ve Orta Vadeli Riskler

- **Jeopolitik Riskler...** Türkiye'nin Kuzey Irak ve Kuzey Suriye'ye yaza doğru olası operasyonları, İsrail'in Gazze saldırılarının paralelinde füze saldırılarıyla Irak, İran, Lübnan, Suriye ve Yemen savaşın içine çekiliyorlar. ABD-Çin gerginliği ve Ermenistan-Azerbaycan savaşı riskleri canlı kalmaya devam ediyor. Kızıldeniz'de gerilimin artması petrol fiyatlarını ve dolayısıyla küresel enflasyonu yeniden olumsuz etkileyebilir.
- **Siyasi Risk...** Mart 2024 seçimlerinin ardından mevcut ekonomi görevinin başındayken Sayın Mehmet Şimşek'in ne kadar süre görevinde kalacağı belirsizliği korunuyor. Bütçe disiplinine yönelik riskler ve artan borçlanma gereğini de dahil ettiğimizde 2024 yılında enflasyon ve kur baskısı ile mali sıkılaştırmanın süreceğini tahmin ediyoruz.
- **Fiyat ve Faiz Riski...** ABD'de FED'in beklentilerden daha az sayıda faiz indirimi yapabileceği olasılığı ABD dolarına olan talebin canlı kalmasını sağlayacağından henüz iyi bir hikaye ortaya koyamayan Türkiye'nin yabancı sermaye çekme olasılığı da sınırlı kalıyor. ECB'nin de kısa vadede faiz indirme olasılığının düşük olması yurtdışı borçlanma maliyetlerinin iyileşmesini baskılıyor.
- **ABD Seçimleri...** 20 Ocak 2017 – 20 Ocak 2021 dönemi ABD 45. Başkanı Donald Trump ele avuca sığmayan bir lider. Yeniden başkan seçilmesi halinde neler yapabileceğini kestirmek zor.
- **Tedarik Maliyetleri...** Kızıldeniz'de gemilere yapılan saldırılar, rotaların uzamasına ve maliyetlerin artmasına sebep olarak deniz ticaretini kısmen de olsa olumsuz etkilemeye devam ediyor.
- **Dış Talep Daralması...** İhracat iklimindeki olumsuz tablo Türkiye'de istihdamı aşağı yönlü baskılarken, bütçe açığı rekor kırmaya devam ediyor.
- **Finansal İstikrar Riski...** Çin'de gayrimenkul sektörü yüksek finansal risk taşıyor.

YASAL UYARI

Dışarıdan Temin Edilen Verilere İlişkin Yasal Uyarı

Bu günlük bültende/e-postada yer alan her türlü fiyat, veri ve bilgi; kamu kuruluşları, sivil toplum örgütleri ve diğer piyasa koşullarına göre güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan temin edilmekte olup, bu bilgilerin tam ve eksiksiz şekilde doğru olduğu anlamına gelmemektedir. Günlük bültende yer alan verilerle okuyuculara bülten tarihinden bir işlem günü öncesine ait yayınlanan veriler ve bülten gününe ait yayınlanacak veriler konusunda okuyucuya tarafsız genel bilgiler sunulmaktadır. Bu kaynaklardan temin edilen fiyat, veri ve bilginin kullanılması sebebiyle ortaya çıkabilecek zararlardan Vega Portföy Yönetimi A.Ş. sorumlu değildir.

Yatırım Tavsiyesi Olmadığına Dair Yasal Uyarı

Bu raporda/e-postada yer alan bilgi, analiz ve yorumlar yatırım danışmanlığı ve/veya yönlendirici ve taraflı bir nitelik taşımayıp okuyucuya dürüst ve objektif bakış açısıyla genel bir bilgilendirme yapılmaktadır. Bu raporda yer alan analiz, tavsiye ve yorumlar mali durumunuza, risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Burada yer alan bilgi, analiz ve yorumlara dayanılarak yapılacak yatırımların ve işlemlerin sonuçlarından ve oluşacak mali kayıplardan Vega Portföy Yönetimi A.Ş. sorumlu değildir.